

Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα: Συγκρότηση, εξέλιξη, προοπτική

Σύγχρονες τάσεις στη δημόσια διοίκηση

Περιεχόμενα ενότητας

- Εξωγενείς και ενδογενείς παράγοντες αλλαγών και μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση.
- Νεότερα διοικητικά μοντέλα

Μαθησιακοί στόχοι – λέξεις κλειδιά

Οι σπουδαστές να είναι ικανοί:

- Να **διακρίνουν** τα χαρακτηριστικά του κλασικού γραφειοκρατικού μοντέλου λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης
- Να **επισημαίνουν** επιμέρους παράγοντες που προκαλούν πίεση για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις στη δημόσια διοίκηση
- Να **συζητούν** την ανάπτυξη νεότερων μοντέλων οργάνωσης του Κράτους και της δημόσιας διοίκησης
- **Λέξεις κλειδιά**
 - Γραφειοκρατικό (βεμπεριανό) πρότυπο, «διαχειρισιολογικές» προσεγγίσεις, δίκτυα/διακυβέρνηση

Ιδιαιτερότητες της Δημόσιας Υπηρεσίας

- Υπηρετεί το κράτος δικαίου
- Συνδέεται με τη δημοκρατική διακυβέρνηση
- Ισότητα
- Προστασία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων
- Κοινωνική δικαιοσύνη

Το γραφειοκρατικό μοντέλο οργάνωσης και λειτουργίας

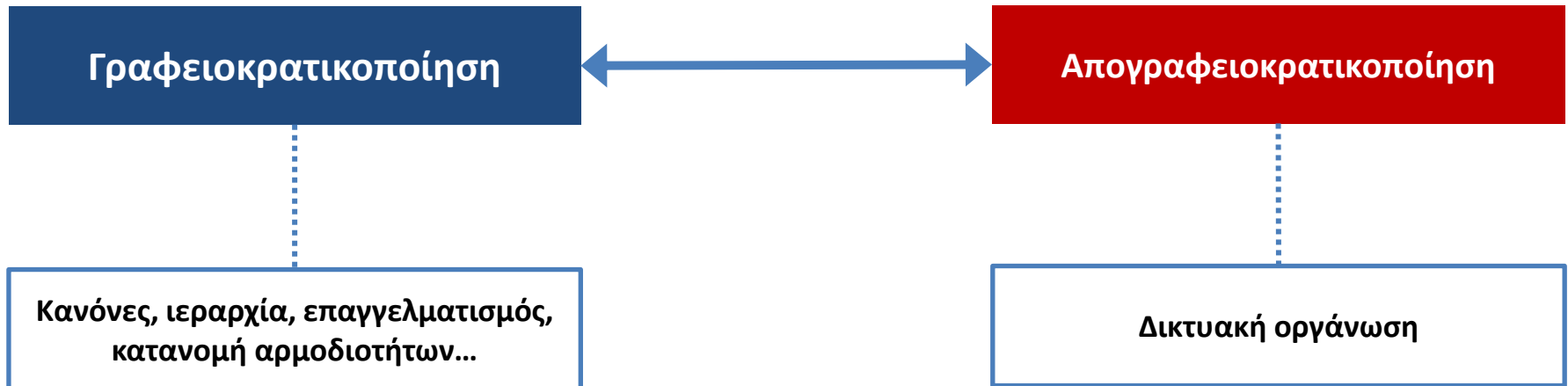
- Βασικά χαρακτηριστικά
 - Κανόνες και διατάξεις
 - Ιεραρχία
 - Κατανομή εργασίας
 - Περιγραφή και εξειδίκευση καθηκόντων
 - Έμφαση στη γνώση = **ορθολογική** η γραφειοκρατική διοίκηση
 - Επαγγελματισμός
 - Σύστημα επιλογής προσωπικού
 - Καριέρα
 - Μακροχρόνια σχέση
 - Απρόσωπη διοίκηση
 - Απουσία ιδιοκτησίας μέσων
 - Σταθερή αμοιβή
 - Μισθός

Πιέσεις για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις

- Εξωγενείς
 - «Από την κορυφή»
 - Παγκοσμιοποίηση: Πιέσεις ανταγωνισμού
 - Ευρωπαϊκή Ένωση
 - «Από τη βάση»
 - Ανάγκες πολιτών
 - «χρηστών» υπηρεσιών
 - Έμφαση σε αποτελέσματα
 - Ενδογενείς
 - Κατανομή πόρων
 - Βέλτιστη χρήση παραγωγικών συντελεστών
 - Παραγωγικότητα (εργασίας)
 - Αποδοτικότητα (κεφαλαίου)
 - Οικονομία
 - Απόδοση
-
- Διαχειρισιολογικά μοντέλα
(managerial approach)

(Δια)κυβέρνηση

Άριστο σύστημα οργάνωσης και διοίκησης;

Χαρακτηριστικά της ελληνικής δημόσιας διοίκησης

- **Συγκεντρωτική δομή**
 - Διοικητική παράδοση (administrative legacy)
 - **Ανεπάρκεια διαδικασιών σχεδιασμού, αξιολόγησης και απολογισμού**
 - Αδυναμία ανασχεδιασμού
 - **Έλλειμμα συντονισμού**
 - Διοικητικά «στεγανά»
 - **Εσωτερικές αντιστάσεις**
 - **Διαδικαστικές δυσκαμψίες, τυπολατρία, φορμαλισμός, «νομικισμός»**
 - Έμφαση στη διαδικασία, παράλειψη ελέγχου/απολογισμού δημόσιων πολιτικών
 - **Ποιοτική ανεπάρκεια ανθρώπινων πόρων**
 - Μέθοδοι επιλογής προσωπικού
 - **«Αυτοαναφορικότητα» / εσωστρέφεια**
 - Αποφυγή εστίασης στην κάλυψη των αναγκών του πολίτη
-

«Εργαλεία» διοικητικής μεταρρύθμισης

Δομές

- Υφιστάμενες διοικητικές δομές: αναδιαρθρώσεις, συγχωνεύσεις, καταργήσεις
- Δημιουργία νέων (ευέλικτων) δομών προς (εν μέρει/εν συνόλω) υποκατάσταση υφιστάμενων.
- Αξιολόγηση δομών - περιγράμματα θέσεων εργασίας
- Νέοι ΟΕΥ και οργανογράμματα (ψηφιακά), σύνδεση στελέχωσης δομών με κινητικότητα ανθρώπινου δυναμικού
- Δομές συντονισμού (ΚΣΔΜ)
- Αναβάθμιση δομών με οικονομικές αρμοδιότητες (Ενιαία Αρχή Πληρωμών κ.α.)

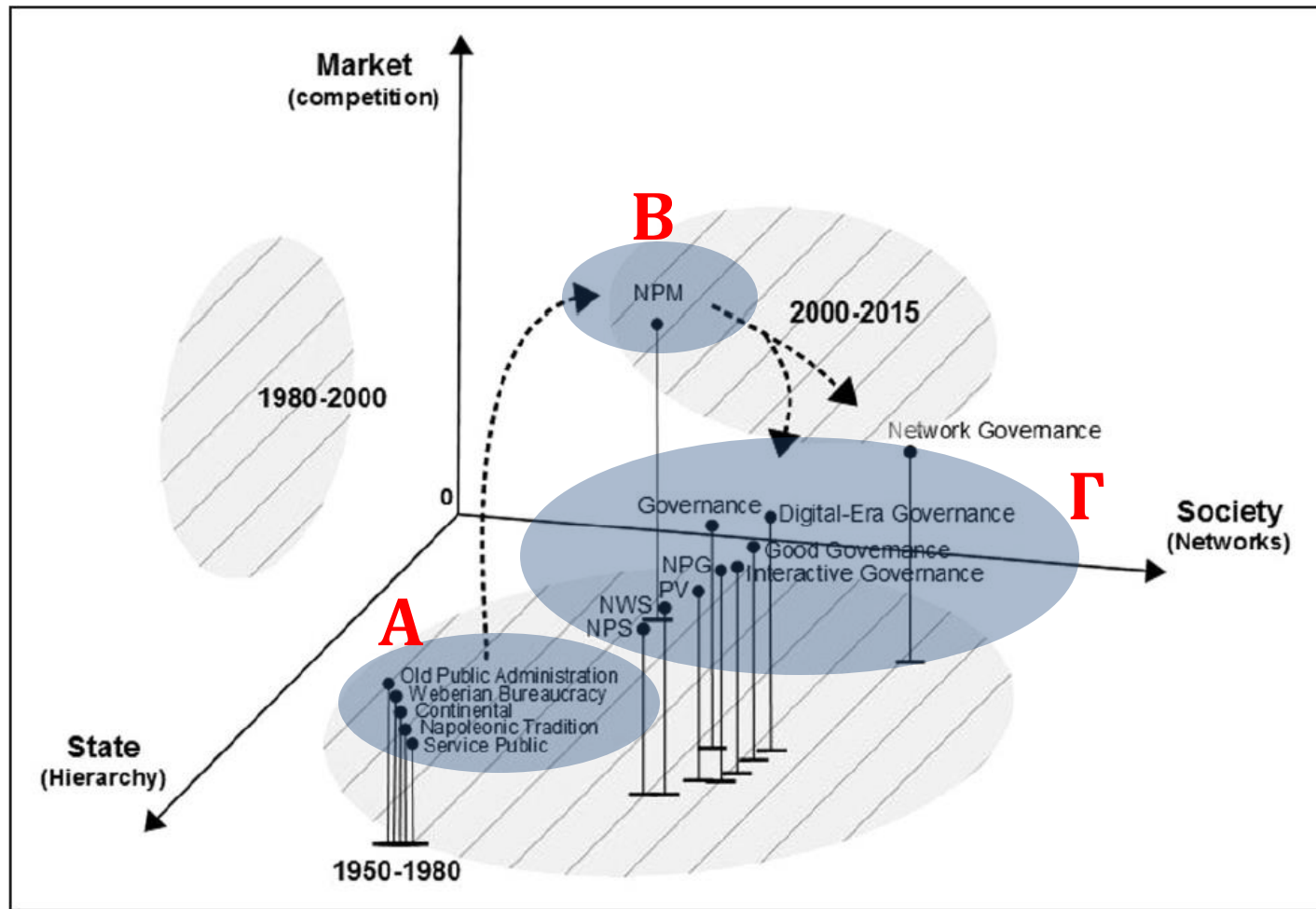
Ανθρώπινοι πόροι

- Αξιοκρατία
- Αξιολόγηση προσωπικού (360°) και σύνδεση με ΔμΣ
- Κινητικότητα (βάσει ψηφιακών ΟΕΥ και οργανογραμμάτων φορέων)
- Περιγραφή καθηκόντων
- Επικαιροποίηση «εργαλείων» ΔΑΠ: νέο βαθμολόγιο, νέο (ενιαίο) μισθολόγιο, νέο πειθαρχικό δίκαιο
- «Εργαλεία» σε περιόδους οικονομικής συρρίκνωσης: εφεδρεία, διαθεσιμότητα, απόλυση (συρρίκνωση αριθμού προσωπικού)

Διαδικασίες

- Απο(συγ)κέντρωση
- Ανάθεση σε ιδιώτες
- Κανονιστική μεταρρύθμιση
- Καλή νομοθέτηση
- Ανασχεδιασμός διοικητικών διαδικασιών (“BPR”)
- Λογοδοσία, διαφάνεια
- Πρόσβαση – ανοικτότητα (openness) δεδομένων
- Εργαλεία μέτρησης ποιότητας-απόδοσης (Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης – ΚΠΑ/‘CAF’)
- Κώδικες διαδικασιών στη διοίκηση
- Χάρτες για τον Πολίτη
- Νέες τεχνικές αξιολόγησης

Νεότερα μοντέλα οργάνωσης του κράτους και της ΔΔ

Πηγή: Lampropoulou & Οικονομου (2018, p. 109)

Figure 1. Public administration models related to the state-society-market axes.

Πηγές

- Λαμπροπούλου, Μ. και Γ. Οικονόμου (2016). «Θεωρητικά διοικητικά μοντέλα και οι πολιτικές των μνημονίων για τη δημόσια διοίκηση: σημεία τομής, αποκλίσεων και αλλαγής», σε: Α. Μακρυδημήτρης, Ε. Πρεβεσδούρου, Χ. Δετσαρίδης & Μ.-Η. Πραβίτα (Επιμ.) Αναδιοργάνωση της διοίκησης και του κράτους στη μετά το «Μνημόνιο» εποχή, σσ. 191-207, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
 - Μακρυδημήτρης, Α. & Πραβίτα Μ.-Η. (2012). Διοικητική Επιστήμη Ι: Δημόσια Διοίκηση. Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης (Ε' έκδ.). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
 - Lampropoulou, M. and Oikonomou, G. (2018). "Theoretical Models of Public Administration and Patterns of State Reform in Greece". *International Review of Administrative Sciences*, 84 (1), pp. 111-129.
 - Painters M. and Peters, B.G. (2010) *Tradition and Public Administration*, Basingstoke: Palgrave Macmillan
 - Hague, R., & Harrop, M. (2011). *Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση*. Αθήνα: Κριτική.
-